Rapport 56/2016 • Utgitt november 2016

Ringvirkningsanalyse i havbruksbedrifter Lingalaks AS

Roy Robertsen & Marie Nyberg Håland

Nofima er et næringsrettet forskningsinstitutt som driver forskning og utvikling for akvakulturnæringen, fiskerinæringen og matindustrien.

Nofima har om lag 350 ansatte.

Hovedkontoret er i Tromsø, og forskningsvirksomheten foregår på fem ulike steder: Ås, Stavanger, Bergen, Sunndalsøra og Tromsø

Felles kontaktinformasjon:
Tlf: 02140
E-post: post@nofima.no
Internett: www.nofima.no

Foretaksnr.:
NO 989 278 835

Hovedkontor Tromsø:
Muninbakken 9–13
Postboks 6122 Langnes
NO-9291 Tromsø

Ås:
Osloveien 1
Postboks 210
NO-1431 ÅS

Stavanger:
Måltidets hus, Richard Johnsensgate 4
Postboks 8034
NO-4068 Stavanger

Bergen:
Kjerreidviken 16
Postboks 1425 Oasen
NO-5828 Bergen

Sunndalsøra:
Sjølseng
NO-6600 Sunndalsøra

Rapport

ISBN: 978-82-8296-451-7 (trykt)
ISBN: 978-82-8296-452-4 (pdf)
ISSN 1890-579X

Tittel: **Ringvirkningsanalyse i havbruksbedrifter** **Lingalaks AS**	*Rapportnr.:* 56/2016 *Tilgjengelighet:* **Åpen**
Forfatter(e)/Prosjektleder: Roy Robertsen og Marie Nyberg Håland	*Dato:* 23. november 2016
Avdeling: Næring og bedrift	*Ant. sider og vedlegg:* 9
Oppdragsgiver: Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)	*Oppdragsgivers ref.:* FHF 901220
Stikkord: Økonomisk- og sosial bærekraft, ringvirkninger, havbruk, Lingalaks AS	*Prosjektnr.:* **11659**

Sammendrag/anbefalinger:

Denne rapporten er en del av FHF-prosjektet – Ringvirkninger i havbruksbedrifter.

Lingalaks AS er en familiebedrift lokalisert i Kvam kommune i Hordaland. Selskapet produserer vel 11 000 tonn laks og ørret og hadde i 2015 driftsinntekter på 477 millioner Nkr. Driftsresultatet er på vel 100 millioner kroner i 2015. Verdiskapingen økte med 26,8 % fra 2014 og var på 174 millioner i 2015. Dette utgjør 4,5 millioner per årsverk, som er en økning på 8,3 % fra 2014. Verdiskapingen per konsesjon er vel 19 millioner kroner i 2015.

Leverandørinnkjøpene for 2015 er på 397 millioner kroner i drift og investeringer, hvorav 60 % av innkjøpene kommer fra kategorien Industri, herunder står fôrinnkjøp for 178 millioner kroner.

Lingalaks AS sysselsetter 39 årsverk.

English summary/recommendation:

Innhold

1 Ringvirkningsanalyse Lingalaks AS 2

1.1 Metode 3

2 Lingalaks AS 4

2.1 Sysselsetting 4

3 Innkjøp 5

3.1 Innkjøp etter region og fylke 5
3.2 Innkjøp etter kommune 6
3.3 Innkjøp etter næringskategori 6
3.4 Innkjøp fra Industri ekskl. fôr 7
3.5 Transport 7
3.6 Varer 8
3.7 Jordbruk, skogbruk og fiske 8
3.8 Utvalgte tjenester 9

Figurer

Figur 1 Kart over lokaliteter til Lingalaks 2
Figur 2 Verdikjedetilnærming – måling av ringvirkninger i havbruksnæringen 3
Figur 3 Årsverk per aktivitet 2015 4
Figur 4 Årsverk kommunefordelt (2015) 4
Figur 5 Innkjøp etter region 5
Figur 6 Innkjøp etter fylke 5
Figur 7 Innkjøp fordelt på kommune 6
Figur 8 Innkjøp etter næringskategori 6
Figur 9 Innkjøp fra industri ekskl. fôr 7
Figur 10 Innkjøp fra transport 7
Figur 11 Kjøp i kategorien varer etter type handel 8
Figur 12 Fordelingen av innkjøp innen kategorien Jordbruk, skogbruk og fiske 8
Figur 13 Innkjøp fordelt på tjenester i 2015 9

Tabeller

Tabell 1 Oppsummering nøkkeltall ringvirkninger 2

1 Ringvirkningsanalyse Lingalaks AS

Lingalaks AS driver matfiskproduksjon innen havbruk, og har sin produksjon i Kvam herred, Kvinnherad kommune og Radøy kommune. Gjennom flere generasjoner har eiere og medarbeidere opparbeidd seg unik kunnskap om lokalt miljø og klima. Dette gir oss store fordeler når det gjelder bærekraftig og miljørettet drift.

Lingalaks AS har 11 kommersielle lokaliteter og 9 konsesjoner hvorav 2 er visningskonsesjoner. Selskapet har hovedkontor i Hardanger, og eget slakteri sammen med Tombre fiskeanlegg der.

Lingalaks AS er et lokalt familieeid selskap med base i Strandebarm. Rolv og Åsta Haugarvoll satte i 1978 ut fem tusen laks i sjøen i heimespikra merder. Egen slakting ble startet i 1980 og nytt slakteri ble bygd i 1987.

I dag setter selskapet ut omlag 2,5 millioner fisk i sjøen hvert år, og sysselsetter 30 årsverk.

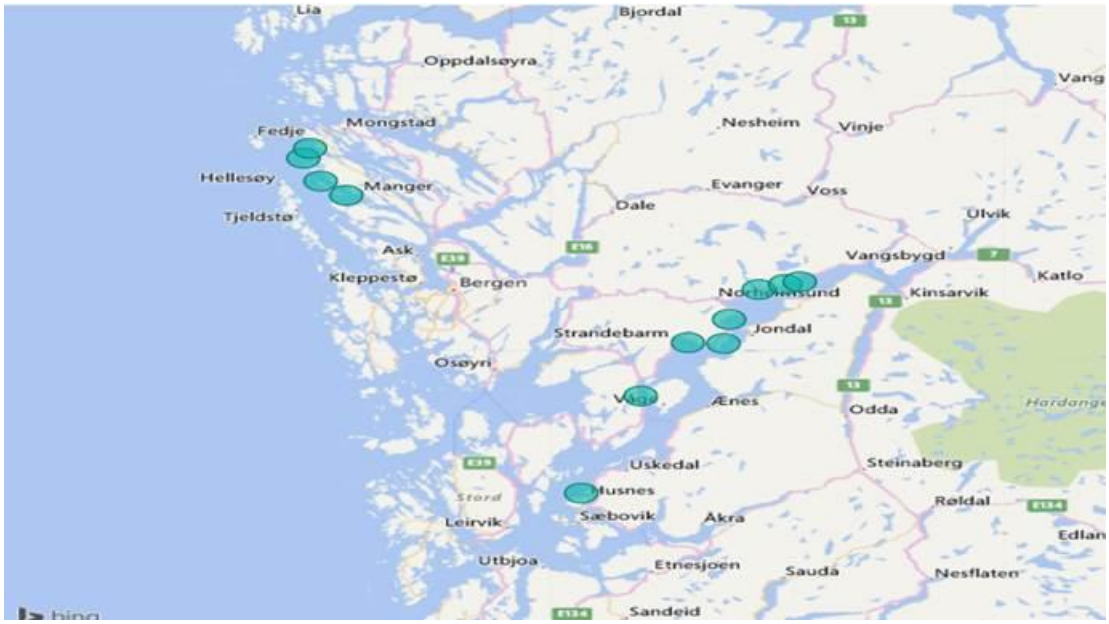

Figur 1 Kart over lokaliteter til Lingalaks

Tabell 1 Oppsummering nøkkeltall ringvirkninger

	2014	2015
Salg (1000 Nkr)	343 693	469 258
Leverandørinnkjøp (1000 Nkr)		397 000
Verdiskaping (1000 Nkr)	115 911	174 845
Verdiskaping pr årsverk (1000 Nkr)	4 140	4 483
Verdiskaping pr konsesjon (1000 Nkr) (9 konsesjoner)	12 879	19 427
Sysselsetting årsverk	28	39

1.1 Metode

Metodikken er basert på data fra Lingalaks AS, kombinert med offentlig tilgjengelig statistikk. Vår tilnærming til oppdraget har en innretning som vist i Figur 2. Sysselsettingen kobles lokalt på kommunenivå basert på primæraktiviteten i Lingalaks AS

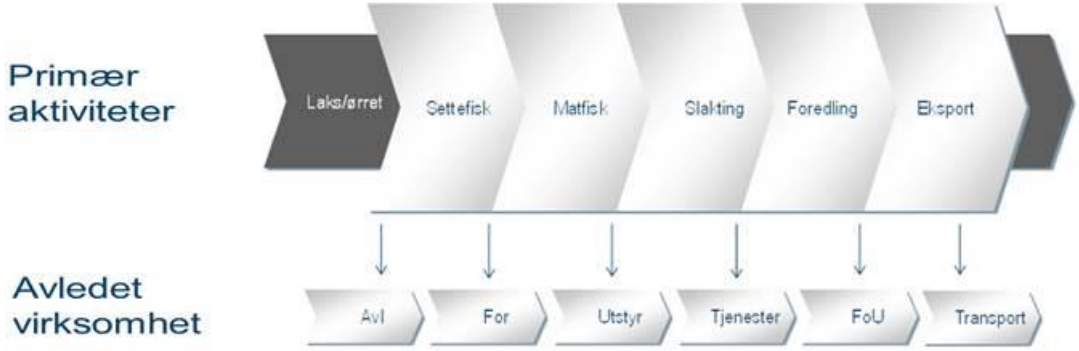

Figur 2 Verdikjedetilnærming – måling av ringvirkninger i havbruksnæringen

Leverandørinnkjøp fra havbruksaktiviteten i Lingalaks var 397 millioner i 2015. Vi har mottatt en oversikt over innkjøpsverdi (eks. mva) per leverandør (og organisasjonsnummer). Ved hjelp av organisasjonsnummer har vi hentet informasjon om næringskoder og kommune/fylke/region. Dermed har vi kunnet gruppere de ulike innkjøperne både på type og sted[1]. Noen av leverandørene har manglet/hatt ugyldige organisasjonsnummer, noe som gjør at de har havnet i en ukjent-kategori både på type og region. Dette gjelder primært utenlandske aktører, enkeltpersoner, samt selskaper som er avviklet. For noen leverandører har vi mottatt postnummer slik at vi har kunnet koble til region, selv uten gyldig organisasjonsnummer. Ved enkelte tilfeller er ikke postadresse tilgjengelig i Brønnøysund til tross for gyldig organisasjonsnummer. Derfor vil ikke ukjent-kategoriene samsvare for region og næringsgruppering. Likevel har vi kunnet kategorisere over 99 % av innkjøpene.

[1] Sted finner vi via organisasjonsnummer i Brønnøysundregisteret. Dette innebærer at vi i noen tilfeller knytter innkjøp til hovedkontor i stedet for lokale kontorer.

2 Lingalaks AS

2.1 Sysselsetting

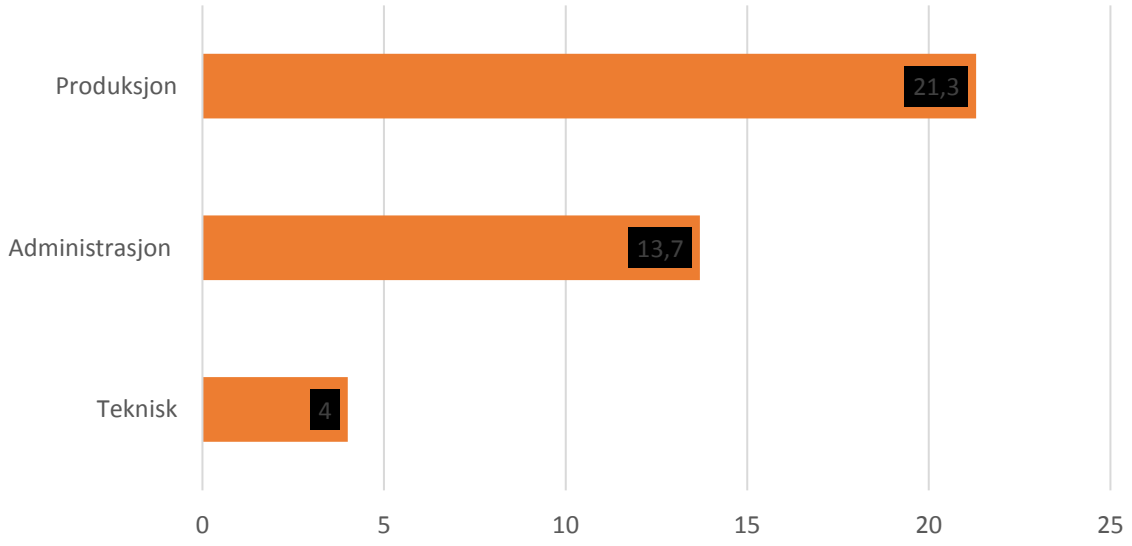

Figur 3 Årsverk per aktivitet 2015

Lingalaks AS sysselsetter 39 årsverk fordelt på aktivitet som vist i Figur 3. Fordelt på kommuner er de fleste bosatt i Kvam, fulgt av Kvinnherad og Radøy. Resten bor i 5 andre kommuner (Bergen, Tysnes, Ullensaker, Fusa og Jondal).

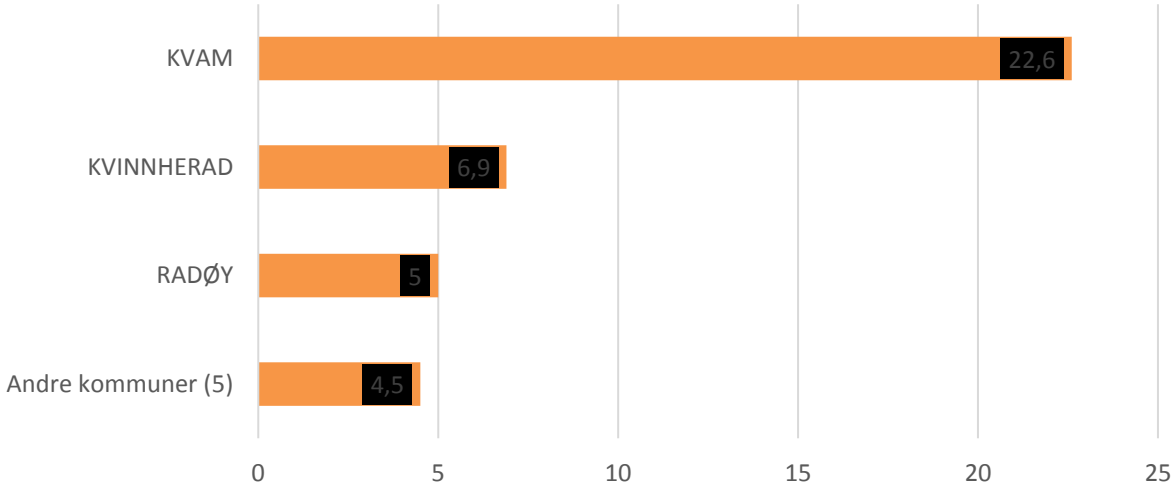

Figur 4 Årsverk kommunefordelt (2015)

3 Innkjøp

3.1 Innkjøp etter region og fylke

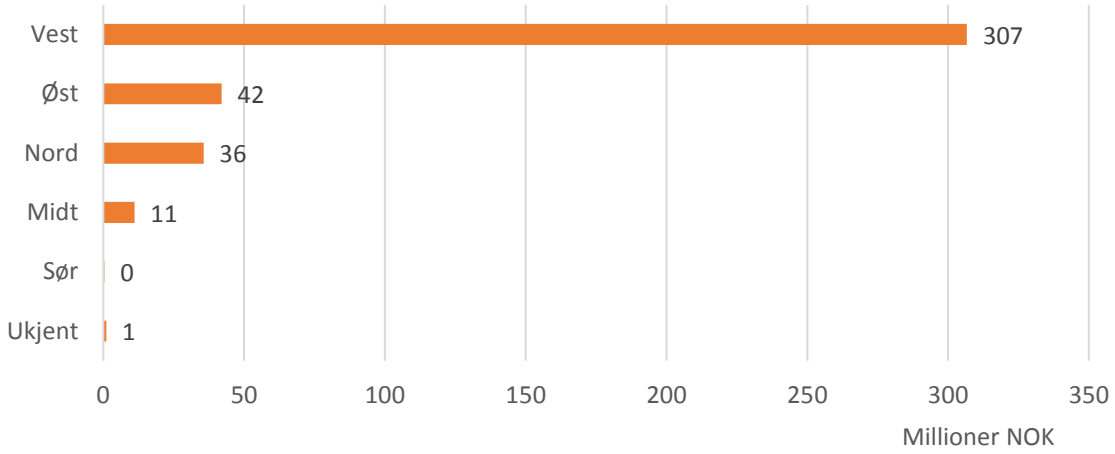

Figur 5 Innkjøp etter region

Lingalaks kjøpte inn varer og tjenester for nesten 400 millioner kroner i løpet av 2015. I Figur 5 ser vi at Lingalaks handler i verdi mest regionalt på Vestlandet, etterfulgt av øst og nord. I nord er det i hovedsak fôrleverandøren Biomar som står for dette.

Lingalaks gjør 64 % av sine innkjøp i Hordaland fylke, og i 2015 ble det kjøpt varer og tjenester for 253 millioner kroner. De andre fylkene har en fordeling som vi ser i Figur 6.

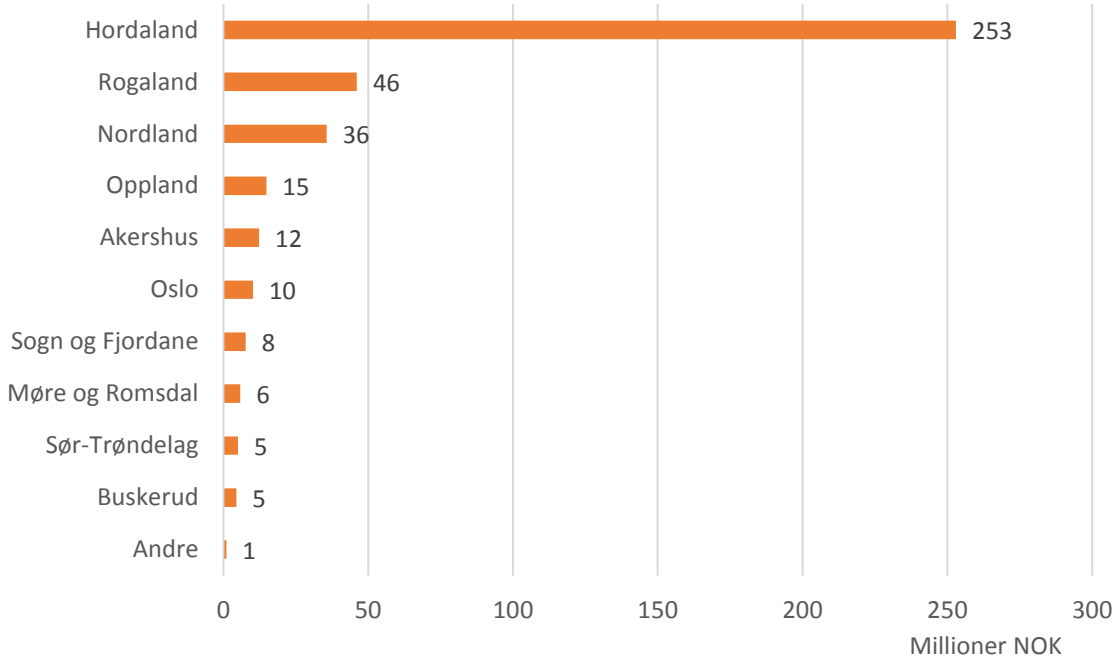

Figur 6 Innkjøp etter fylke

3.2 Innkjøp etter kommune

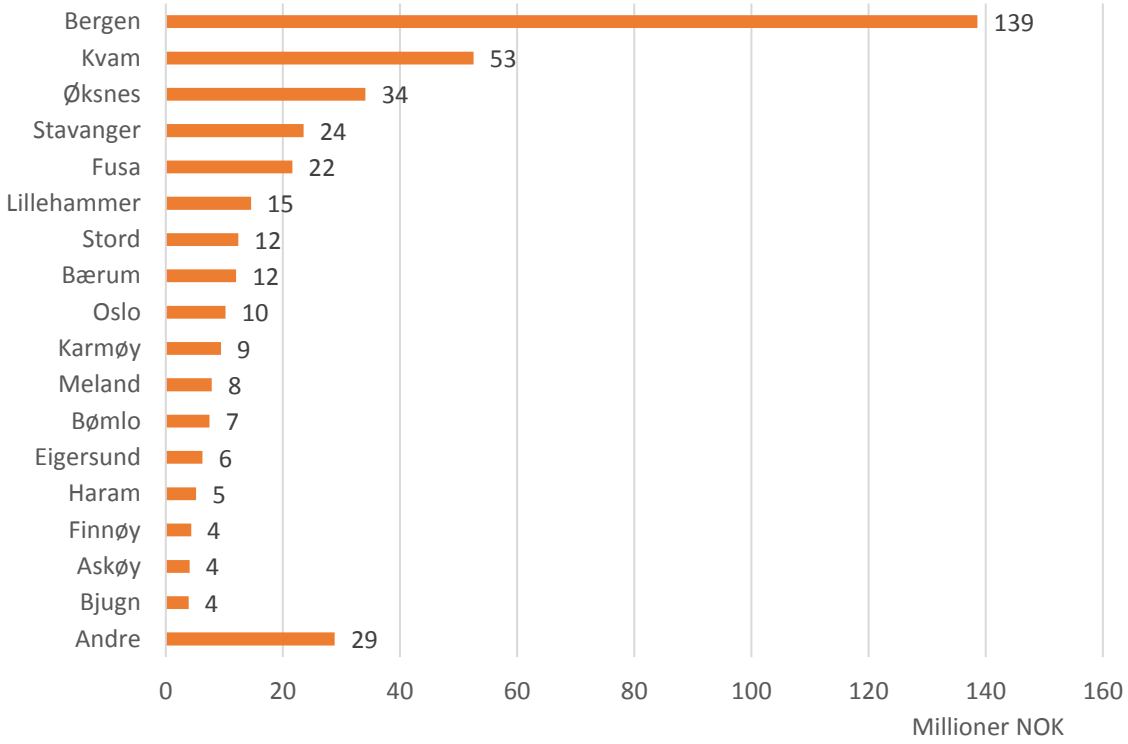

Figur 7 Innkjøp fordelt på kommune

Lingalaks gjør kjøper 34 % av kjøpene i Bergen kommune etterfulgt av Kvam, Øksnes og Stavanger.

3.3 Innkjøp etter næringskategori

Av næringskategorier handler Lingalaks mest fra industrinæringen. Innkjøp fra kategorien industri utgjorde 60 % av alle innkjøp, noe som tilsvarer 239 millioner kroner i 2015. I denne kategorien er Fôrkjøp størst med 178 millioner. Deretter følger kategorien jordbruk, skogbruk og fiske.

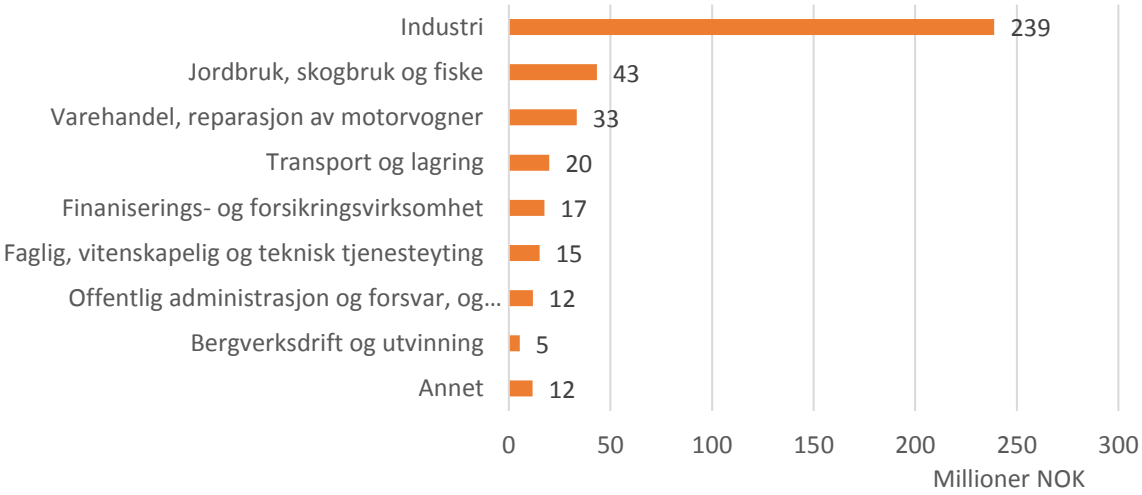

Figur 8 Innkjøp etter næringskategori

3.4 Innkjøp fra Industri eksklusiv fôr

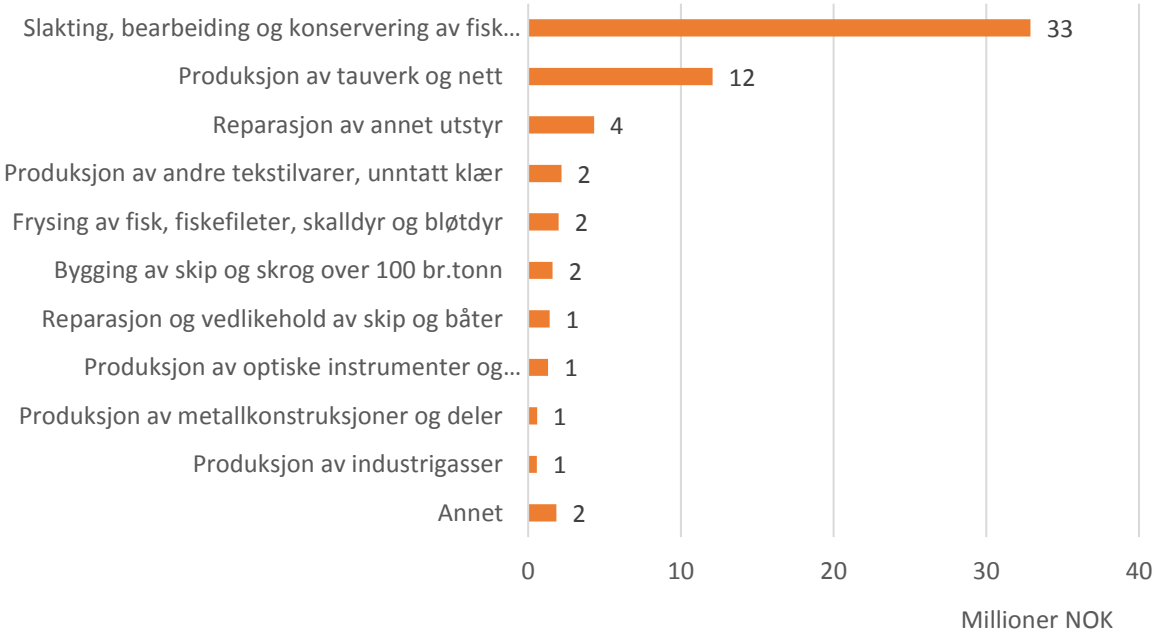

Figur 9 Innkjøp fra industri ekskl. fôr

Figur 9 viser næringskategorien Industri uten underkategorien fôr. Når vi tar bort fôr, ser vi at det er kjøpt inn samlet for 61 millioner innen industrien. Kategoriene slakting, bearbeiding etc, produksjon av tauverk og nett i tillegg til reparasjon av annet utstyr utgjør 49 millioner av de 60 millionene.

3.5 Transport

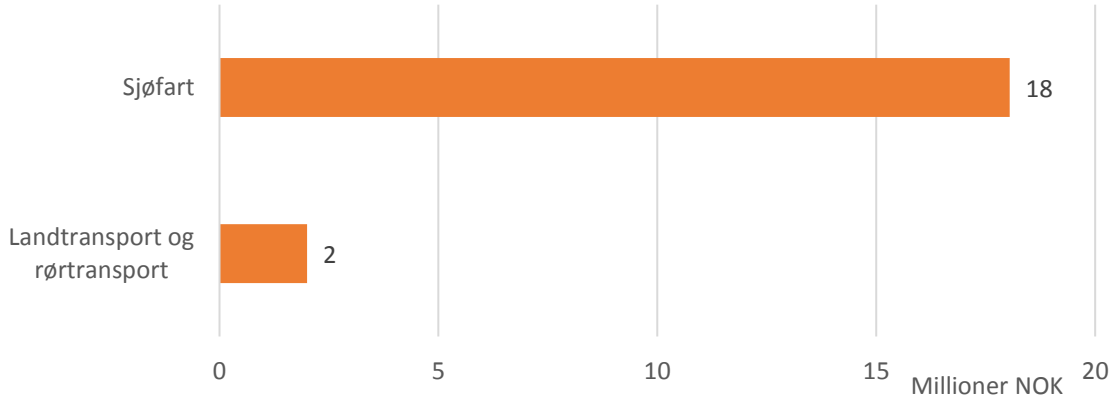

Figur 10 Innkjøp fra transport

Lingalaks brukte 20 millioner på transport og lagring i 2015, i all hovedsak sjøtransport.

3.6 Varer

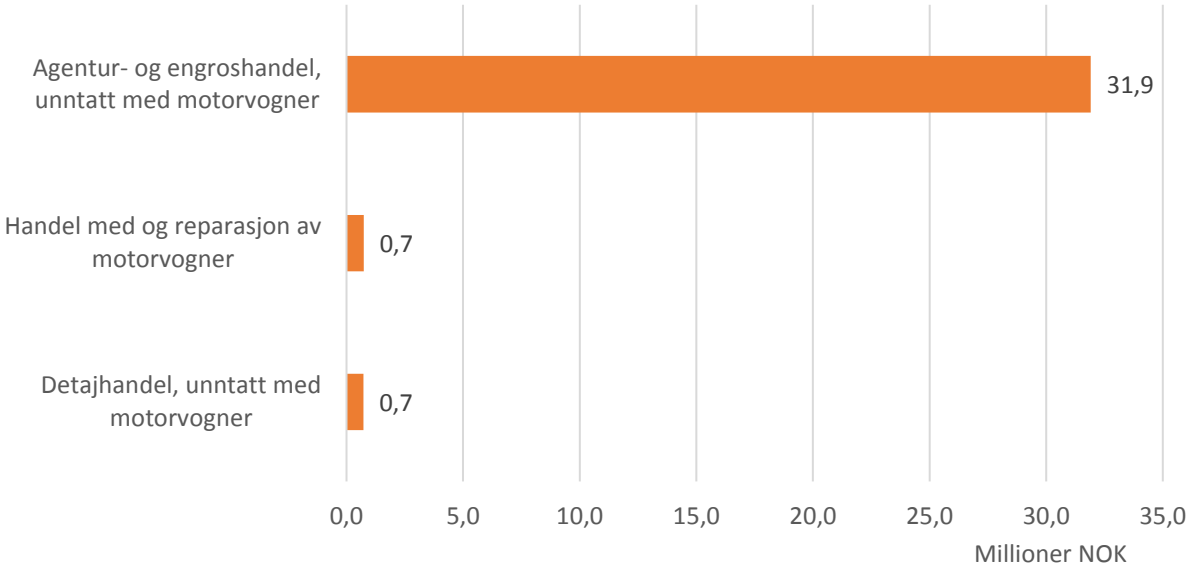

Figur 11 Kjøp i kategorien varer etter type handel

Varehandel vel 33 millioner hvor kategorien Agentur og engroshandel utgjør 32 millioner i 2015.

3.7 Jordbruk, skogbruk og fiske

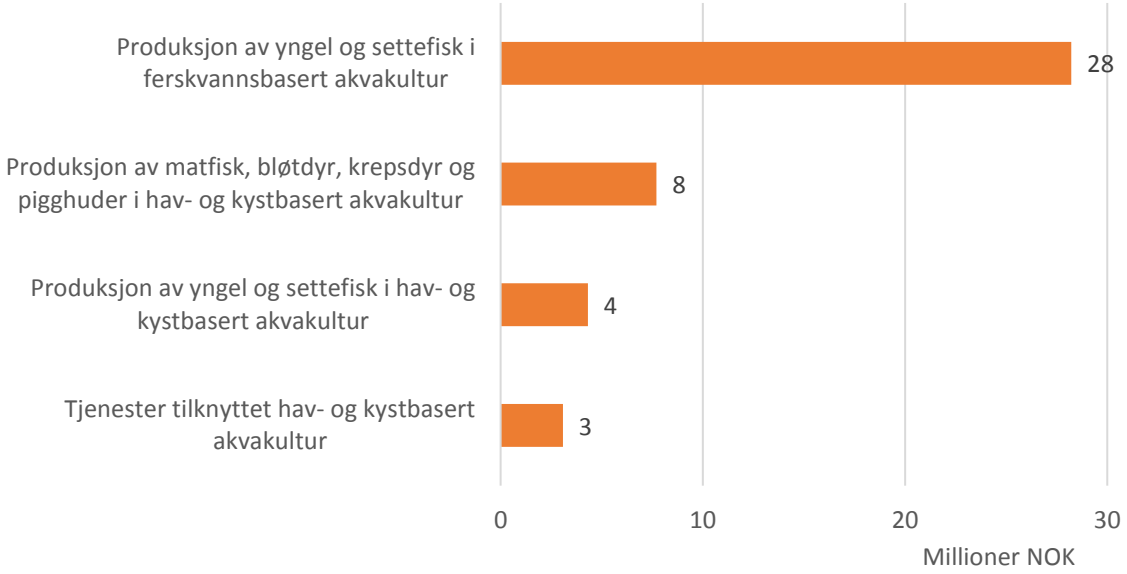

Figur 12 Fordelingen av innkjøp innen kategorien Jordbruk, skogbruk og fiske

I kategorien er kjøp av yngel og settefisk fra ferskvann og sjø størst og var på 36 millioner i 2015.

3.8 Utvalgte tjenester

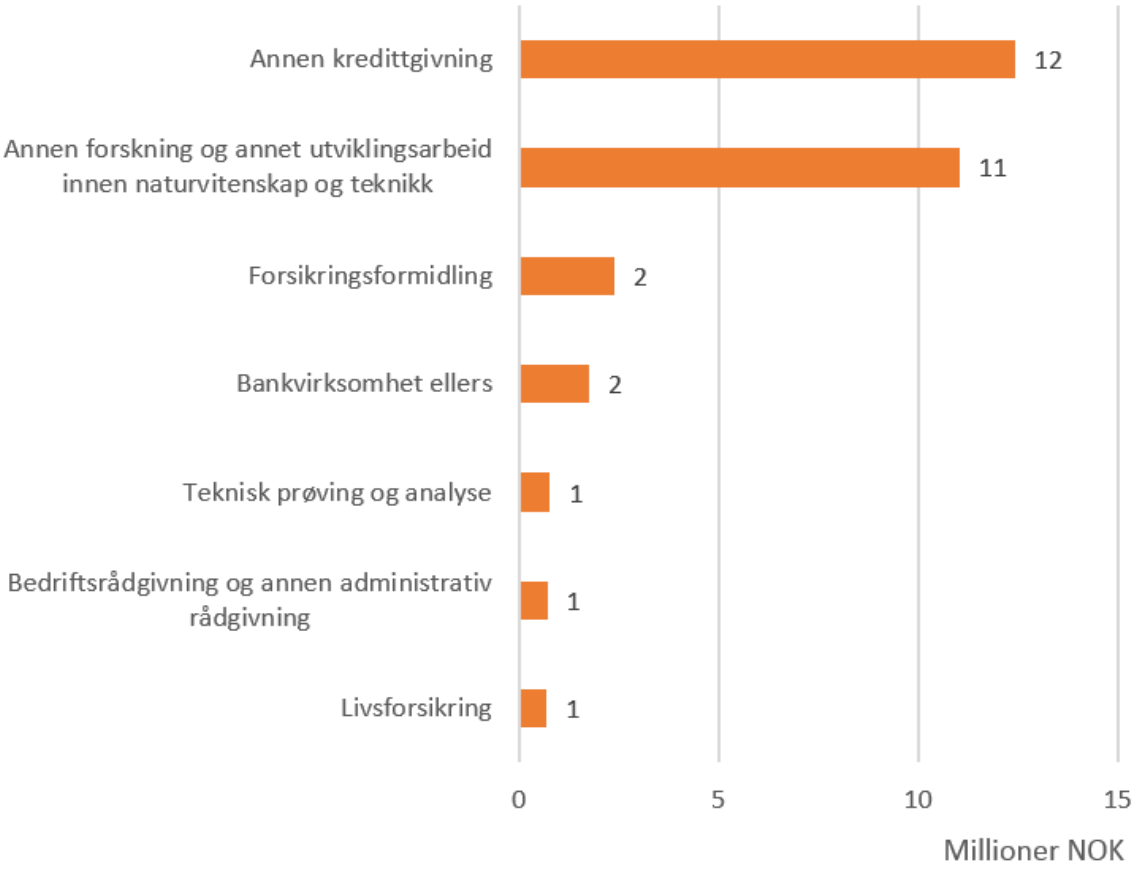

Figur 13 Innkjøp fordelt på tjenester i 2015

Utvalgte tjenester med omsetning, i Figur 13 ser vi hvordan det fordeler seg. Her kjøpes det hovedsakelig fra kategoriene Annen Kredittgiving og Annen forskning og utviklingsarbeid.

ISBN 978-82-8296-451-7 (trykt)
ISBN 978-82-8296-452-4 (pdf)
ISSN 1890-579X